

Sygn. akt VIII Gz 34/19

POSTANOWIENIE

Dnia 18 marca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy

w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Marek Tauer (spr.)

Sędziowie: SSO Wiesław Łukaszewski

SSO Wojciech Wołoszyk

po rozpoznaniu w dniu 18 marca 2019 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: J. B.

przeciwko: (...) w W.

na skutek zażalenia powoda od rozstrzygnięcia zawartego w punkcie 2 postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 30 sierpnia 2018 r., sygn. akt VIII GC 1985/18

postanawia:

1. zmienić zaskarżone rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 2 postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 30 sierpnia 2018 r., sygn. akt VIII GC 1985/18 w ten sposób, że zwrócić powodowi kwotę 127,50zł (sto dwadzieścia siedem złotych 50/100) tytułem połowy uiszczonej opłaty od pozwu.
2. zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Marek Tauer Wiesław Łukaszewski Wojciech Wołoszyk

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Bydgoszczy umorzył postępowanie w sprawie z powództwa J. B. przeciwko (...) w W. o zapłatę pozostałej części odszkodowania z tytułu OC – nabytej przez powoda od poszkodowanego na podstawie umowy cesji (punkt 1 postanowienia), a także oddalił wniosek powoda o zwrot uiszczonej opłaty od pozwu (punkt 2 postanowienia).

Sąd pierwszej instancji ustalił, że powód skutecznie cofnął pozew – powołując się na fakt zawarcia pomiędzy stronami w dniu 31 lipca 2018 r ugody pozasądowej – co uzasadniało umorzenie postępowania w sprawie (art. 355 § 1 w zw. z art. 203 § 1 k.p.c.). Jednocześnie Sąd ten przyjął, że skoro sprawę rozpoznawano – z inicjatywy samego powoda – w postępowaniu upominawczym i skierowano na posiedzenie niejawne celem wydania nakazu zapłaty, a zatem merytorycznego rozpoznania sprawy, to nie zachodzą podstawy do rozstrzygnięcia o zwrocie połowy opłaty uiszczonej od pozwu - zgodnie z art. 79 ust. 1 pkt 3 lit a) ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W konsekwencji cofnięcie pozwu, jak w niniejszej sprawie, już po wydaniu nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym nie uzasadnia uwzględnienia wniosku powoda w tym przedmiocie.

Zażalenie na powyższe postanowienie w punkcie 2 wniósł powód, zarzucając mu naruszenie art. 79 ust. 1 pkt 3 lit a) ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. : Dz.U. z 2018 r., poz. 300 ze zm. – dalej jako „u.k.s.c.”) poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że przepisu tego nie stosuje się gdy cofnięcie pozwu nastąpiło po utracie mocy przez nakaz zapłaty wydany w postępowaniu upominawczym w związku z wniesieniem sprzeciwu od tego nakazu i przed rozpoczęciem rozprawy.

Skarżący wniósł o zmianę postanowienia w zaskarżonej części poprzez orzeczenie zwrotu powodowi połowy opłaty sądowej od pozwu w kwocie 127,50 zł, a ponadto o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu zażalenia powód wskazał, że przez pojęcie „przed rozpoczęciem posiedzenia” należy rozumieć okres przed przejściem sądu do pierwszego rozpoznania sprawy, którym co do zasady jest rozprawa. Skarżący przywołał tu uchwałę SN z 29.03.1994 r., III CZP 32/94.

Ponadto w uzasadnieniu zażalenia powód podniósł, że w przypadku uprawomocnienia się nakazu w postępowaniu upominawczym sąd z urzędu zwraca powodowi $\frac{3}{4}$ uiszczonej opłaty od pozwu (art. 79 ust. 1 pkt 2 lit c) u.k.s.c.), a zatem za jego wydanie pobiera się ostatecznie jedynie czwartą część ww. opłaty. W konsekwencji przyjęta przez Sąd pierwszej instancji wykładnia – nakładająca na stronę powodową obowiązek poniesienia całości opłaty w przypadku cofnięcia pozwu po wniesieniu sprzeciwu od takiego nakazu – byłaby interpretacją contra legem.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda było uzasadnione.

W ocenie Sądu drugiej instancji zachodziła w niniejszej sprawie podstawa aby z urzędu zwrócić powodowi ze Skarbu Państwa $\frac{1}{2}$ opłaty sądowej uiszczonej od pozwu w związku z cofnięciem powództwa po wydaniu nakazu zapłaty i przed rozpoczęciem rozprawy – na podstawie przepisu art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. a) u.k.s.c., zgodnie z którym sąd z urzędu zwraca stronie połowę uiszczonej opłaty od pozwu cofniętego przed rozpoczęciem posiedzenia na które sprawa została skierowana. Sąd odwoławczy w składzie rozpoznającym przedmiotowe zażalenie podziela bowiem pogląd, iż „posiedzeniem” o którym mowa w tym przepisie będzie pierwsze posiedzenie przeznaczone na rozprawę (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 1994 r., III CZP 32/94, OSNC 1994, nr 10, poz. 189) i to nawet wówczas jeśli sprawę rozpoznano wcześniej w postępowaniu upominawczym, skoro wydany w takim postępowaniu nakaz zapłaty traci moc na skutek sprzeciwu prawidłowo wniesionego przez pozwanego, a w takim bowiem przypadku sprawa podlega rozpoznaniu na rozprawie (art. 505 § 1 k.p.c.).

Wprawdzie pogląd powyższy wyrażono na tle poprzednio obowiązującej regulacji art. 36 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 24, poz. 110 ze zm.), zachowuje on aktualność także i w obecnym stanie prawnym. Jeśli więc sąd wyznaczył posiedzenie niejawne w celu zbadania przesłanek wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym (art. 497¹ § 2 k.p.c. w zw. z art. 498 § 2 k.p.c.), a zarazem nie wysłał pozwanemu zawiadomienia o powyższym posiedzeniu wraz z odpisem pozwu, to tego rodzaju posiedzenie nie jest posiedzeniem, o którym stanowi art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. a) u.k.s.c. Oznacza to, że wymieniony przepis odnosi się do posiedzeń, o których zawiadamiane są strony procesu, czyli do posiedzeń jawnych (zob. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2016 r., III CZP 80/16, OSNC 2017, nr 9, poz. 95).

Mając na uwadze przytoczone okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w pkt 1 sentencji.

O kosztach postępowania zażaleniowego w punkcie 2 postanowienia, Sąd orzekł w oparciu o przepis art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 1 w zw. z § 10 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. W świetle tych regulacji powodowi należy się zwrot opłaty od zażalenia w kwocie 30 zł oraz kwoty 120 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Marek Tauer Wojciech Wołoszyk Wiesław Łukaszewski